

Kos en omgewingsgeregtigheid

Voedselsekuriteit is 'n belangrike, maar komplekse saak

Voedselsekuriteit is 'n belangrike saak; maar dit is ook 'n komplekse aangeleentheid. Dit hang pook ten nouste saam met omgewingsgeregtigheid, en dat soveel mense moontlik toegang verkry tot die prosesse van voedselvoorsiening.

Groter diversiteit: Intensiewe industriële landbou kan menslike gesondheid en die integriteit van ekologiese stelsels ondermyn. Histories dui dit daarop dat mense tradisioneel nagenoeg 10 000 soorte plante vir voedsel gebruik het, wat voeding vermeerder en optimaliseer. Slegs 20 hoofgewasse (hoofsaaklik koring, rys en koring) lewer vandag 90 persent van die wêreld se dieet-inname (Die VN Kommissie vir volhoubare ontwikkeling, 2008).

Vroue: In Afrika suid van die Sahara word die landbou 'n oorwegend 'n vroulike aktiwiteit as gevolg van manlike migrasie. Vroue vorm nou die meerderheid kleinboere, wat die meeste van die arbeid lewer en daaglik 'n groot deel van die boerderybedrywighede bestuur (The Food and Agriculture Organization, 2002).



Gyan Shahane: <https://unsplash.com/photos/B-tW6rt1nlk>

Water: Landbou is die mees algemene gebruiker van water. Ten spyte van die kritieke rol wat vroue speel in die uitbou van voedselsekerheid, word hulle deur hul kennis van voedselproduksie, plaaslike biodiversiteit, grond en plaaslike waterbronne uitgesluit van

besluitnemingsprosesse in nuwe waterbestuursinisiatiewe (The International Fund for Agricultural Development, 2007). In Noord-Afrika en die Nabye Ooste word 60-70% van alle oppervlak- en grondwater vir die landbou gebruik. Gevolglik neem die vraag na water toe, terwyl watertoevoer konstant afneem (The Food and Agriculture Organization, 2008).

In 2008 het die Voedsel- en Landbou Organisasie beraam dat 1 miljard mense in die volgende dekade 'n ernstige voedselveiligheid sal hê.

Migrasie: Carlos Marentes van die Border Agricultural Workers Project sê: “Die huidige landbousisteem vernietig landelike gemeenskappe in die suide en dwing miljoene om te migreer en hul lewe oor die grens te waag. Kos-soewereiniteit is ons alternatief. In plaas daarvan om mure te bou, moet ons veg vir gesonde landelike gemeenskappe, sodat mense op hul land kan bly en hul eie voedsel kan produseer ”(“Food Sovereignty”, Grassroots International en La Via Campesina).

Koolstof-voetspoor:

80 % van die wêreldwye koolstofvoorraad word in die grond en woude gestoor. Die koolstof wat daaruit vrygestel word as gevolg van nie-volhoubare landbou en ontbossing dra aansienlik by tot klimaatsverandering.

Emissies (uitstoot van lugbesoedeling) deur landboubedrywighede alleen is verantwoordelik vir 12 tot 40 persent van die huidige mensgemaakte klimaatsverandering (International Yearbook of Environmental and Resource Economics, 2001).

Die beste skatting van die verlies van woude wêreldwyd verteenwoordig 'n stuk grond so groot soos Venezuela. Soortgelyke tendense duur voort en help in die vorming van woestyne. Dit het 'n direkte en vernietigende invloed op ons vermoë om voedsel vir 'n honger wêreld te produseer (Global Forest Assessment, 2002).

Organiese landbou: Dit is gebaseer op die effektiewe bestuur van plaaslike ekosisteme wat by voedsel-produksie betrokke is. Organiese metodes beskerm die omgewing en produseer om verskeie redes gesonder voedsel: dit verminder skadelike chemikalieë wat bydra tot klimaatsverandering; dit stoor koolstof in die grond en bou organiese materiaal; en dit verminder die totale energieverbruik met tot 70% (The International Organization of Agricultural Movements, 2010).

Ongeveer 20 persent van die droë grond van die wêreld word deur agteruitgang deur menslike toedoen beïnvloed, wat die lewensbestaan van meer as 1 miljard mense in gevaar stel (Global Environmental Outlook, 2008).

Wat die kerke kan doen

- Ondersteun plaaslike boere en plaaslike boere-markte.
- Laat plaaslike boere, veral vroue, met jul gemeente praat, waar hulle hul ervaring kan beskryf en hul kommer kan uitspreek.
- Organiseer koalisies van boere en kerkgroepe om die publiek op te voed en politieke besluite te beïnvloed.
- Spreek besorgdheid uit teenoor die leiers van die regering om die voorsorgbeginsel te volg (“eerstens, doen geen kwaad nie”) oor die gebruik van geneties gemanipuleerde sade en plaagdoders.
- Moedig jul kerkleiers aan om die verhoudings tussen armoede, mense-regte en die omgewing te ondersoek.

Bybelstudie – Kos en Omgewingsgeregtigheid

Die Bybel praat van harmonie met die grond en vra geregtigheid sodat alle mense veilige voedselvoorrade kan hê. God word voorgestel as die Skepper wat vir sy mense omgee en lewenslank voedsel voorsien. Om kos met mense te deel was sentraal in Jesus se bediening. Hy het brood as die simbool van geloof gebruik, waardeur Hy lewe aan liggaam en siel gegee het. In die Evangelie van Lukas het Jesus uit Jesaja 61 aangehaal om sy manifes aan te kondig en vir vryheid en geregtigheid gevra wanneer ons ons tot God wend. Die “genadejaar van die Here” hou verband met die Ou-Testamentiese konsep van ’n Jubileum-jaar, en vier God se genade teenoor almal en wys hoe die mensdom en die skepping in harmonie moet leef om volhoubare voedsel vir almal te verseker.

(Hierdie Bybelstudie is vir kleingroepe of individue en om by jul eie konteks aan te pas.)

LUKAS 4:16-19

Jesus het na Nasaret gegaan ... Hy het opgestaan om te lees, en die boekrol van die profeet Jesaja is aan hom oorhandig. Toe hy dit ooprol, vind hy die plek waar daar geskrywe is:

“Die Gees van die Here is op My omdat Hy My gesalf het om die evangelie aan armes te verkondig. Hy het My gestuur om vrylating vir gevangenes uit te roep en herstel van gesig vir blindes, om onderdrukte in vryheid uit te stuur, om die genadejaar van die Here aan te kondig.”

LEVITIKUS 25: 10-19: Die viering van die genadejaar.

Hierdie vyftigste landbouseisoen moet julle hersteljaar wees. Julle mag nie saai nie en ook nie die opslaggraan of ongesnoeide wingerde afoes nie, maar julle moet eet van wat die veld oplewer het: die hersteljaar is ’n gewyde jaar. “In die hersteljaar moet elkeen sy grond terugkry. Wanneer julle grond verkoop of koop, moet julle mekaar nie uitbuit nie. Die koop- of verkoopsprys moet bepaal word volgens die aantal oeste wat die stuk grond kan

oplewer tot die volgende hersteljaar. As dit lank voor die volgende hersteljaar is, moet die prys hoër wees, maar as daar min jare oor is, moet die prys laer wees, want in werklikheid word alleen die opbrengs tot die volgende hersteljaar verkoop. Uit eerbied vir julle God mag julle mekaar nie uitbuit nie. Ek is die Here julle God. “Julle moet my voorskrifte nakom en my bepalings gehoorsaam. As julle dit doen, sal julle sonder sorg in die land kan woon. Die grond sal goeie oeste lewer, en julle sal oorgenoeg hê om te eet sodat julle sonder sorg in die land kan woon.

BESPREKING

Open met gebed. Lees die Skrifgedeelte twee keer deur en bespreek dan die vrae hier onder.

In Bybelse tye

- Waaroor dink jy gaan hierdie gedeeltes?
- Vertel die gedeelte in jou eie woorde.
- Wat leer ons oor die sorg van God vir die kwesbaarste?
- Wat was die idee van die Jubileumjaar? Hoe het dit mense gehelp om in harmonie met die land te leef?
- Hoe sou hierdie wette gemeenskappe help om beter en regverdiger verhoudings te hê?
- In Levitikus 25:23 staan daar geskryf: “Geen grond mag permanent verkoop word nie, want die land behoort aan My. Julle is slegs vreemdelinge en bywoners by My.”

In ons tyd

- Op watter maniere veroorsaak slegte of onregverdige verhoudings binne en tussen menslike samelewings honger in ons wêreld vandag?
- Hoe beskadig menslike optrede ons omgewing en lei dit tot honger?
- Wat sou jy vandag vir ’n jubileumwet instel sodat ons op ’n regverdige manier voedsel produseer, verbruik, koop, verkoop en deel?
- Watter kwessies kan ons bepleit om betroubare daaglikse voedsel vir almal te kry?
- Wat is ons gebed? Watter praktiese stappe kan ons as individue en gemeenskappe neem?

GEBED

Hemelse Vader,

ons dank u vir u liefdevolle sorg vir u mense en die hele skepping. Vergewe ons as ons nie daarin geslaag het om geregtigheid te verseker nie en ander toegelaat het om honger te word. Vergewe ons wanneer ons die skepping beskadig het en verdere armoede en honger geskep het. Laat ons honger na geregtigheid, sodat almal in harmonie met die land kan leef met voedsel, waardigheid en geregtigheid vir almal. In Jesus se naam bid ons. Amen.

VERDERE GEDEELTES OM TE LEES

Genesis 41; Eksodus 23:11; Lukas 12: 13-21; Matteus 6: 9-13

VERWYSINGS EN ANDER BYBELSTUDIES

Bybel: Die Boodskap

Ecumenical Advocacy Alliance: www.e-alliance.ch/en/s/food/ www.arocha.org

Wêreldraad van Kerke: www.oikoumene.org/en/programmes/justice-diakonia-andresponsibility-for-creation/eco-justice www.ecocongregation.org

